

Студент 1 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

АНГЛІЦИЗМ У СУБМОВІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Анотація. Досліджено вплив англіцизмів на сучасний молодіжний сленг, доцільність їх використання, визначено джерела та причини появи англіцизмів. Проаналізовано проблему поширення англіцизмів серед української молоді.

Аннотация. Исследовано влияние англицизмов на современный молодежный сленг, целесообразность их использования, определены источники и причины появления англицизмов в современном молодежном сленге. Проанализирована проблема распространения англицизмов среди украинской молодежи.

Annotation. The influence of anglicisms on the modern youth's slang, their appropriateness have been investigated. The sources and causes of anglicisms have been identified. The problem of the wide-spread use of anglicisms by the Ukrainian youth has been analyzed.

Ключові слова: сленг, молодіжний сленг, запозичення, англіцизм, американізм.

Складні процеси в сучасній українській мові пов'язані з інтенсивним надходженням запозичень (переважно з англійської мови). Вивченню проблем іншомовних запозичень присвятили чимало праць такі вітчизняні та іноземні дослідники, як: Б. Ажнюк, О. Ахманова, В. Виноградов, Ю. Жлуктенко, О. Муромцева, О. Пономарів, І. Огієнко, В. Самійленко, С. Семчинський, Д. Шмельов, Л. Блумфілд, Е. Хауген, А. Мартіне, У. Вайнрайх та ін.

Сленг (від англ. *slang* – жаргон) – слова або вислови, які використовують люди деяких професій чи класових прошарків. Сленг традиційно протистоїть офіційній загальноприйнятій мові й до кінця зрозумілий лише представникам порівняно вузького кола осіб, які належать до певної соціальної або професійної групи, яка впровадила в мову слово або вислів.

Молодіжний сленг – це окремий пласт національної мови, який відображає певною мірою рівень культури, освіченості, розвитку суспільства. У наш час він контрольований маскультурою, під вплив якої потрапляють різні категорії молоді.

Мета статті – дослідження джерел та причин появи англіцизмів у сучасному молодіжному сленгу.

Найпоширенішим джерелом формування сучасного молодіжного сленгу є запозичення. Зазвичай велика кількість сленгових лексем запозичується з іноземної мови (частіше з англійської) як шляхом дослівного, так і змістового перекладу [1, с. 5].

Прикладом дослівного перекладу може слугувати слово танцпол, що походить від англійського слова *dance floor*. Але найчастіше слова відтворюються транскрипційним шляхом, зберігаючи своє звучання порівняно з оригінальним словом. Як приклад можна навести лексему паті – від англійського слова *party* (вечірка, свято). Слова, що виникають таким способом, через масову вживаність та поширеність швидко входять в обіг та словниковий запас користувача.

Англіцизм (англізм) – різновид мовного запозичення: слово, його окреме значення, вислів тощо, які запозичені з англійської мови або перекладені з неї чи утворені за її зразком [2, с. 130]. Англіцизми переважно усвідомлюються мовцями як чужорідний елемент і зберігають ознаки свого походження.

Поява англіцизмів у сучасній українській мові зумовлена розмаїттям таких чинників: впливом стилю американського життя, модою на іноземні слова, престижем англійської мови, вживанням англіцизмів для демонстрації освіченості або неординарності, внутрішньомовними потребами (необхідністю назв для нових понять – пейджер, хакер, модем), прагненням мовної економії (лейбл – товарна етикетка з фірмовим знаком), потребою поповнити експресивні засоби (упс, о'кей), уточнити поняття (веб-дизайнер) [3, с. 85].

У наслідок цього наявна загрозлива мовна ситуація: функціонування у мові дублетів (міленіум – тисячоліття, пабліситі – реклама, блокбастер – бойовик), збільшення кількості небажаних омонімів (шейк – коктейль і танок), вживання штамів-варваризмів (*no problem, no comment, made in, and company*), запозичення прислівників та вигуків (вау, о'кей, фіфті-фіфті), що мають на меті імітувати чуже.

У молодіжному сленгу можна помітити кілька лексем-англіцизмів, які молодь використовує постійно. Під час невимушеного спілкування вживання англіцизму слугує певним контрастом, оригінальною лексемою з підвищеною експресивністю на фоні розмовної стилістично зниженої лексики.

Процес запозичення англіцизму в молодіжний сленг має дещо специфічний характер, на відміну від запозичень до літературної мови, де причиною запозичення є відсутність лексеми на позначення тієї чи іншої реальності. Сленг запозичує лексичні елементи для номінації таких понять, які вже мають словесне оформлення в літературній мові. Це свідчить про вторинний характер молодіжного жаргону, його субхарактер, орієнтацію на систему літературної мови [4, с. 40].

Різновидом англіцизму є американізм – запозичення з американського варіанта англійської мови. Виникнення англійських сленгізмів є результатом не лише експансії самої англійської мови (через вивчення іноземної мови в школі, поширення літератури англійською мовою, захоплення англійською музичною культурою), а й результатом популяризації західного способу життя, бажання молодих людей бути схожими на героїв популярних кінофільмів,

Найбільше у молодіжній пресі англіцизмів на музичну тематику, найменше – на позначення специфічних понять. Це пояснюється великою популярністю музичної сфери серед молоді, а відтак широкою читацькою аудиторією (на яку й орієнтуються молодіжні видання).

Широкий потік іноземної музики та реалій, пов'язаних із нею, сприяє появі нових термінів, які дедалі більше поповнюють молодіжний сленг. Наприклад: римейк (нова версія старої пісні або фільму), бекграунд (музичне оформлення), фронтмен (лідер у групі музикантів), хіт (дуже популярний музичний твір).

Англіцизми все більше завоюють українським мовним простором, а молодіжна преса цьому дуже сприяє. У разі відсутності організованого контролю за англіцизмами можна очікувати їх застигання в нашій мові.

Процес запозичення іншомовних слів неоднозначно впливає на розвиток нашої мови. З одного боку, відбувається її збагачення, але, з іншого боку, витісняються власні елементи, що замінюються на слова з подібним значенням. Це негативно впливає на стан національної мови і на збереження самобутності українського народу [1, с. 10].

Таким чином, у сучасній українській мові відбуваються закономірні лексико-семантичні процеси, у зв'язку з появою нових англійських запозичень. Також слід відзначити велику вагу англіцизмів у процесі формування словника сучасної молодіжної мови. Процес запозичення відбувається постійно, відображаючи нові реалії нашого життя, даючи їм нові найменування. Але не можна допустити, щоб такі процеси проходили стихійно, невмотивовано, бо часто яскрава та приваблива запозичена лексема є зовсім непродуктивною в системі сучасної української мови.

На сьогодні англіцизми в молодіжному сленгу займають важливе місце, але необхідно пам'ятати, що їхне надмірне вживання веде до збіднення рідної мови. З одного боку, такі сленгові вирази можна вважати згубними для української мови, проте з іншої – їх вживання інколи просто необхідне з погляду на глобальний вплив англійської культури та технологій. Тому важливо поважати й зберігати традиції української літературної мови, використовувати такі вирази в певному соціально-культурному оточенні, де вони справді будуть доречні.

Наук. керієн. Архипенко Л. М.

Література: 1. Селігей П. О. Що нам робити із запозиченнями? / П. О. Селігей // Українська мова. – 2007. – № 3. – С. 3–15. 2. Чернікова Л. Ф. Англіцизми в сучасній українській мові / Л. Ф. Чернікова, Т. І. Смілик // Филологические науки. – № 9. – 2008. – С. 129–133. 3. Ажнюк Б. М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації / Б. М. Ажнюк // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 45. 4. Баранник Д. Х. Українська мова на межі століть / Д. Х. Баранник // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 40.